

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ฌ
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 หลักการ ทฤษฎี เหตุผล และ/หรือสมมุติฐาน	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	2
1.3 ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษาเชิงทฤษฎีและ/ หรือเชิงประยุกต์	3
1.4 แผนการดำเนินงาน และขอบเขตของการศึกษา	3
1.5 วิธีการศึกษาและเครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนา	4
1.6 สถานที่ที่ใช้ดำเนินการ	5
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 การประมวลผลภาษาธรรมชาติ (Natural Language Processing)	6
2.2 แบบจำลองเวกเตอร์สเปซ (Vector Space Model)	20
2.3 การวัดประสิทธิภาพของระบบ (Retrieval Effectiveness)	23
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	25
บทที่ 3 หลักการของแบบจำลองเวกเตอร์สเปซ	
3.1 กระบวนการแบบจำลองเวกเตอร์สเปซ	30
3.2 การให้ค่าน้ำหนักคำ (Term Weighting)	33
3.3 การวัดความคล้ายคลึง (Similarity Measure)	39

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 การพัฒนาซอฟต์แวร์เพื่อวัดความคล้ายคลึงของเอกสารภาษาไทย	
4.1 กระบวนการเตรียมเอกสาร (Pre-Processing)	42
4.2 การประมวลผลเอกสาร (Document Processing)	45
4.3 การวัดความคล้ายคลึงเชิงมุมโคไซน์ (Cosine Similarity Measure)	48
4.4 การประเมินผลซอฟต์แวร์การวัดความคล้ายคลึงของเอกสาร	50
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษา และข้อเสนอแนะ	
5.1 สรุปผลการค้นคว้า	54
5.2 ข้อจำกัดของระบบ	54
5.3 ปัญหาและอุปสรรค	54
5.4 ข้อเสนอแนะ	55
บรรณานุกรม	56
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก คำหยุดภาษาไทย (Thai Stop Words)	59
ภาคผนวก ข ตัวอย่างข้อมูลที่นำมาทดสอบ	68
ภาคผนวก ค คู่มือการใช้งานซอฟต์แวร์การวัดความคล้ายคลึงของเอกสาร	75
ประวัติผู้เขียน	82

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
2.1 ผลการตัดคำทั้งหมดด้วยวิธีเทียบคำที่ยาวที่สุด	16
2.2 ผลการตัดคำด้วยวิธีการตัดคำให้ได้จำนวนคำและคำที่ไม่มีในพจนานุกรมน้อยที่สุด	18
3.1 การจัดรูปแบบของเอกสารแบบถุงของคำ	29
3.2 แสดงความถี่ของคำในเอกสาร A	30
3.3 แสดงความถี่ของคำในเอกสาร B	31
3.4 แสดงค่าของเอกสาร A เมื่อนำมาทำเป็นเวกเตอร์	31
3.5 แสดงค่าของเอกสาร B เมื่อนำมาทำเป็นเวกเตอร์	31
3.6 แสดงค่าของข้อสอบถามเมื่อนำมาทำเป็นเวกเตอร์	32
3.7 แสดงคำในเอกสารทั้งหมด เมื่อนำมาทำเป็นดัชนีคำศัพท์	35
3.8 แสดงความถี่ของคำแต่ละคำที่พบในเอกสารแต่ละเอกสาร	36
3.9 คำที่ได้หลังจากการคำนวณค่าน้ำหนักคำในเอกสารแล้ว	38
3.10 คำที่ได้หลังจากการคำนวณค่าน้ำหนักคำของข้อสอบถามที่รับเข้ามา	38
3.11 ตัวอย่างสัมประสิทธิ์ความสัมพันธ์แบบต่าง ๆ	39
4.1 ผลลัพธ์จากการหาความถี่ของคำและค่าความถี่ส่วนกลับของเอกสาร	47
4.2 ผลลัพธ์ที่ได้จากการหาค่าน้ำหนักคำในเอกสาร	47
4.3 รายละเอียดขั้นตอนการทดสอบประสิทธิภาพ	50

สารบัญภาพ

รูป	หน้า
2.1 แสดงกลุ่มตัวอักษรที่เป็นไปได้สำหรับการตัดคำ	13
2.2 แสดงเวกเตอร์ของเอกสาร 1 เอกสาร 2 และข้อสอบถาม	21
2.3 แสดงเมตริกของเอกสาร 1 เอกสาร 2 และข้อสอบถาม	22
2.4 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มข้อมูลในฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับข้อสอบถาม	23
2.5 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มของข้อมูลที่ใช้สืบค้นกับข้อสอบถาม	23
2.6 แสดงการคำนวณการหาค่าความถูกต้องของข้อมูล	24
2.7 แสดงการคำนวณหาค่าความแม่นยำของข้อมูล	24
2.8 ความสัมพันธ์ระหว่างค่าความแม่นยำและค่าความถูกต้อง	25
3.1 การนับความถี่ของคำเมื่อนำมาเขียนในรูปเมตริกซ์	36
3.2 ความถี่ของเอกสารที่พบของดัชนีคำศัพท์แต่ละคำในเอกสาร	36
3.3 คำที่ได้หลังจากการคำนวณหาค่าส่วนกลับความถี่ของเอกสารแล้ว	37
3.4 การหาค่าน้ำหนักคำแต่ละคำในเอกสาร	38
4.1 แสดงขั้นตอนการทำงานของซอฟต์แวร์	44
4.2 ขั้นตอนการเตรียมเอกสารในการประมวลผลขั้นแรก	45
4.3 ผลการวัดประสิทธิภาพของการวัดความคล้ายคลึงระหว่างเอกสารชุด 1 และ 2	51
4.4 ผลการวัดประสิทธิภาพของการวัดความคล้ายคลึงระหว่างเอกสารชุด 1 และ 3	51
4.5 ผลการวัดประสิทธิภาพของการวัดความคล้ายคลึงระหว่างเอกสารชุด 1 และ 4	52
ค.1 แสดงไอคอนการเข้าโปรแกรม	75
ค.2 ซอฟต์แวร์การวัดความคล้ายคลึงของเอกสาร	75
ค.3 แสดงส่วนเมนูบาร์	76
ค.4 แสดงส่วนเมนูการตั้งค่า	76
ค. 5 แสดงส่วนการแสดงผล	76
ค.6 แสดงเมนูย่อยในเมนูบาร์	77
ค. 7 แสดงเมนูย่อยของเมนูไฟล์	77
ค.8 แสดงเมนูย่อยของเมนูคำนวณ	77
ค.9 แสดงเมนูย่อยของเมนูการตั้งค่า	78
ค.10 แสดงส่วนย่อยของการแสดงผล	78

ญ

สารบัญภาพ (ต่อ)

รูป	หน้า
ค.11 แสดงหน้าจอย่อยของการแสดงผลก่อนทำการวัดความคล้ายคลึงของเอกสาร	79
ค.12 การแสดงผลหลังทำการวัดความคล้ายคลึงของเอกสาร	80

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved